

Tento dokument slúži čisto na potrebu dokumentácie a inštitúcie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah

► **B**

SMERNICA RADY

z 27. marca 1991

o aproximácii právnych predpisov členských štátov o systémoch zabráňujúcich rozstrekovaniu pri určitých kategóriách motorových vozidiel a ich prípojných vozidiel

(91/226/EHS)

(Ú. v. ES L 103, 23.4.1991, s. 5)

Zmenené a doplnené:

		Úradný vestník		
		Č.	Strana	Dátum
► <u>M1</u>	Smernica Rady 2006/96/ES z 20. novembra 2006	L 363	81	20.12.2006
► <u>M2</u>	Smernica Komisie 2010/19/EÚ z 9. marca 2010	L 72	17	20.3.2010

Zmenené a doplnené:

► <u>A1</u>	Akt o prístupí Rakúska, Švédska a Fínska	C 241	21	29.8.1994
► <u>A2</u>	Akt o podmienkach prístúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia	L 236	33	23.9.2003

SMERNICA RADY

z 27. marca 1991

o aproximácii právnych predpisov členských štátov o systémoch zabraňujúcich rozstrekovaniu pri určitých kategóriách motorových vozidiel a ich prípojných vozidiel

(91/226/EHS)

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva; najmä na jej článok 100a,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,

v spolupráci s Európskym parlamentom ⁽²⁾,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽³⁾,

keďže je dôležité prijať opatrenia s cieľom postupného vytvárania vnútorného trhu v období, ktoré končí 31. decembra 1992; keďže vnútorný trh bude zahŕňať oblasť bez vnútorných hraníc, v ktorej je zabezpečený voľný pohyb tovaru, osôb, služieb a kapitálu;

keďže technické požiadavky, ktoré musia spĺňať určité kategórie motorových a ich prípojných vozidiel podľa vnútroštátnych právnych predpisov sa medzi iným týkajú systémov zabraňujúcich rozstreku u takýchto vozidiel;

keďže sa tieto požiadavky navzájom medzi členskými štátmi líšia; keďže je teda nevyhnutné, aby členské štáty prijali rovnaké požiadavky, aby sa najmä umožnilo pre každý typ vozidla zavedenie postupu EHS typového schválenia, ktorý bol predmetom smernice Rady 70/156/EHS zo 6. februára 1970 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa typového schvaľovania motorových a ich prípojných vozidiel ⁽⁴⁾, naposledy zmenenej a doplnenej smernicou 87/403/EHS ⁽⁵⁾;

keďže z hľadiska zlepšenia bezpečnosti cestnej prevádzky je dôležité, aby všetky úžitkové vozidlá vyšších hmotnostných kategórií a s určitou minimálnou konštrukčnou rýchlosťou, boli vybavené účinnými systémami pre zabránenie rozstreku s cieľom zadržať vodu;

keďže je žiaduce vytvoriť jediný test účinnosti pre systémy tohto druhu, ak sú namontované k rôznym typom vozidiel, ako prostriedok výrazne zlepšujúci situáciu; keďže pre EHS typové schválenie komponentu vozidla boli vzaté do úvahy dva druhy zariadení, ktoré sú na trhu, t. j. zariadenia typu s absorbovaním energie a zariadenia typu so separáciou vzduchu od vody; keďže bolo potrebné stanoviť dva rôzne testy závislé na druhoch zariadení, ktoré majú byť schválené;

keďže na základe v súčasnosti prebiehajúcich štúdií, výskumu a testov, bude čo možno najskôr stanovený test účinnosti pre typy vozidiel vybavených týmito zariadeniami;

keďže členské štáty by mali venovať pozornosť skutočnosti, že tvorenie rozstreku závisí tiež od charakteristík povrchu vozovky, konfigurácii vzorky behúňa pneumatiky a od rýchlosti a aerodynamických charakteristík vozidla;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 203, 14.8.1990, s. 16.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 96, 17.4.1990, s. 92 a rozhodnutie z 13. marca 1991 (ešte nebolo uverejnené v úradnom vestníku).

⁽³⁾ Ú. v. ES C 62, 12.3.1990, s. 2.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 42, 23.2.1970, s. 1.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 220, 8.8.1987, s. 44.

▼B

keďže aproximácia vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa motorových vozidiel zahŕňa vzájomné uznávanie kontrol, vykonávaných každým z členských štátov na báze spoločných požiadaviek,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

1. Členské štáty udelia EHS typové schválenie komponentu pre akýkoľvek druh zariadenia, ďalej nazývaného „zariadenie zabraňujúce rozstreku“, určeného na obmedzenie rozstreku od pneumatík pohybujúcich sa vozidiel, ak toto zariadenie spĺňa požiadavky týkajúce sa konštrukcie a testovanie uvedené v prílohe I.

2. Členský štát, ktorý udelil EHS typové schválenie komponentu, vykoná opatrenia vyžadované pre overenie, pokiaľ je to nevyhnutné, a ak je to potrebné v spolupráci s príslušnými orgánmi iných členských štátov, aby vyrábané modely boli v zhode so schváleným typom. Na tento účel členský štát uplatňuje požiadavky prílohy IV.

Článok 2

Členské štáty pre každé zariadenie zabraňujúce rozstreku, ktoré schvaľujú podľa článku 1, vydajú výrobcovi alebo jeho oprávnenému zástupcovi značku EHS typového schválenia komponentu zodpovedajúcu vzoru v prílohe II, doplnok 3.

Členské štáty podniknú všetky vhodné opatrenia, aby sa zabránilo používaniu značiek vedúcich k zámienam medzi zariadeniami zabraňujúcimi rozstreku, ktoré boli schválené podľa článku 1 a inými zariadeniami.

Článok 3

Žiadny členský štát nesmie zakázať uviesť na trh zariadenia zabraňujúce rozstreku z dôvodov týkajúcich sa ich konštrukcie a účinku, ak majú značku EHS typového schválenia komponentu.

Napriek tomu, toto ustanovenie nebráni členskému štátu, aby podnikol také opatrenia, vzhľadom na zariadenia zabraňujúce rozstreku vybavené značkou EHS typového schválenia komponentu, ktoré nie sú zhodné so schváleným typom.

Príslušný členský štát ihneď informuje ostatné členské štáty a Komisiu o opatreniach, ktoré podnikol, s uvedením dôvodov svojho rozhodnutia. Uplatnia sa tiež ustanovenia článku 5.

Zariadenia sa považujú za nezhodné so schváleným typom, v zmysle druhého odseku, ak neboli rešpektované požiadavky prílohy II.

Článok 4

Príslušné orgány každého členského štátu zašlú do jedného mesiaca príslušným orgánom ostatných členských štátov kópie osvedčenia o EHS typovom schvaľovaní komponentu, vydané pre každý typ zariadenia zabraňujúceho rozstreku, ktorý schváli alebo odmietnu schváliť.

Článok 5

1. Ak príslušný orgán členského štátu, ktorý udelil EHS typové schválenie komponentu zistí, že zariadenie zabraňujúce rozstreku, ktoré má osvedčenie o zhode s príslušným typom, sa nezhoduje s typom schváleným týmto členským štátom, podnikne nevyhnutné

▼B

opatrenia pre obnovenie zhody vyrábaných modelov so schváleným typom. Tento orgán oboznámi príslušné orgány ostatných členských štátov o podniknutých opatreniach, ktoré sa môžu rozšíriť až na odobratie EHS typového schválenia komponentu.

Uvedené orgány podniknú rovnaké opatrenia, ak boli informované správnym orgánom iného členského štátu o takomto nedodržaní zhody.

2. Príslušné orgány členských štátov sa navzájom informujú o akomkoľvek odobratí EHS typového schválenia komponentu do jedného mesiaca zaslaním kópie osvedčenia o typovom schválení komponentu, podpísanom a datovanom, a ktoré je označené slovami napísanými veľkým písmom „EHS TYPOVÉ SCHVÁLENIE ODOBRANÉ“ a uvedú dôvody pre každé také opatrenie.

3. Ak členský štát, ktorý udelil EHS typové schválenie komponentu má námietky proti údajnej nezhode, príslušné členské štáty sa vynasnažia urovnať spor. Komisia má byť o tomto informovaná. Keď je to potrebné, usporiada vhodné diskusie s cieľom nájsť riešenia.

Článok 6

Akékoľvek rozhodnutie podľa ustanovení prijatých pri implementácii tejto smernice týkajúce sa zamietnutia alebo odobratia EHS typového schválenia komponentu alebo zákazu uviesť na trh alebo používať zariadenia zabráňujúce rozstreku, má obsahovať podrobné dôvody, na ktorých je založené. Také rozhodnutie sa oznámi príslušnej strane, ktorú je potrebné súčasne informovať o jej dostupných opravných prostriedkoch v rámci zákonov platných v členských štátoch a o časových lehotách stanovených pre použitie takýchto opravných prostriedkov.

Článok 7

Na účely tejto smernice znamená „vozidlo“ akékoľvek motorové vozidlo kategórie N a akékoľvek prípojné vozidlo kategórie O, ako je definované v prílohe I k smernici 70/156/EHS.

Článok 8

Žiadny členský štát nesmie odmietnuť udeliť EHS typové schválenie alebo národné typové schválenie pre vozidlá, ani zamietnuť alebo zakázať ich predaj, registráciu, uvedenie do prevádzky alebo používanie vozidiel z dôvodov týkajúcich sa ich zariadenia zabráňujúceho rozstreku, ak sú tieto namontované podľa požiadaviek prílohy III a ak zariadenia zabráňujúce rozstreku, ktorými sú vozidlá vybavené, majú značku EHS typového schválenia komponentu.

Článok 9

Akékoľvek úpravy nevyhnutné k prispôsobeniu požiadaviek príloh k tejto smernici technickému pokroku, majú byť prijaté podľa postupu stanoveného v článku 13 smernice 70/156/EHS.

Článok 10

1. Členské štáty do 10. apríla 1992 uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

▼B

3. Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upraví členské štáty.

Článok 11

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

▼B**ZOZNAM PRÍLOH**

PRÍLOHA I:	Definície
PRÍLOHA II:	Požiadavky týkajúce sa EHS typového schválenia komponentu pre zariadenia zabraňujúce rozstreku
Doplnok 1:	Testy zariadenia zabraňujúceho rozstreku typu s absorbovaním energie
Doplnok 2:	Testy zariadenia zabraňujúceho rozstreku typu so separátorom vzduch/voda
Doplnok 3:	► M2 Informačný dokument pre typové schválenie ES komponentu ◀
Doplnok 4:	Vzor osvedčenia o EHS typovom schválení komponentu

▼M2

PRÍLOHA III:	Požiadavky týkajúce sa typového schválenia ES vozidla z hľadiska montáže systémov zabraňujúcich rozstreku
Doplnok 1:	Informačný dokument pre typové schválenie ES vozidla
Doplnok 2:	Vzor osvedčenia o typovom schválení ES vozidla

▼B

PRÍLOHA IV:	Zhoda výroby Zastavenie výroby
-------------	-----------------------------------

▼M2

PRÍLOHA V:	Obrázky 1 až 9
------------	----------------

PRÍLOHA I

DEFINÍCIE

Na účely tejto smernice platia nasledovné definície:

1. *Systém zabraňujúci rozstreku*

Systém zabraňujúci rozstreku znamená systém určený na zníženie rozprašovania vody vrhanej smerom hore od pneumatík pohybujúceho sa vozidla. Systém zabraňujúci rozstreku je rôzne vytvorený z blatníkov, lapačov nečistôt alebo bočných krytov, vybavených zariadením, ktoré zabraňuje rozstreku.

2. *Blatník*

„Blatník“ znamená tuhý alebo polotuhý komponent, určený k zachytávaniu vody, vrhanej smerom hore pohybujúcimi sa pneumatikami a k jej nasmerovaniu na zem. Blatníky môžu tvoriť úplne alebo čiastočne integrálnu časť karosérie vozidla alebo iných častí vozidla, ako je plošina pre náklad atď.

3. *Lapač nečistôt*

„Lapač nečistôt“ znamená pružný komponent montovaný vertikálne za kolesom, na dolnej časti rámu alebo plošiny pre náklad, alebo na blatníku.

Lapač nečistôt musí tiež znížiť nebezpečenstvo malých predmetov, najmä drobného štrku, naberaných zo zeme pneumatikami a vrhaných smerom hore alebo do bokov smerom k iným užívateľom cesty.

4. *Zariadenie zabraňujúce rozstreku*

„Zariadenie zabraňujúce rozstreku“ znamená časť systému zabraňujúceho rozstreku, ktorá môže obsahovať:

4.1. *Separátor vzduch/voda*

Je to komponent tvoriaci časť krytu a/alebo lapača nečistôt, ktorými môže prechádzať vzduch pričom sa znižuje odstrekovanie rozprášenej vody.

4.2. *Zariadenie absorbujúce energiu*

Je to komponent tvoriaci časť blatníka a/alebo bočného krytu a/alebo zásterky, ktorý absorbuje energiu vodnej spfšky, znižujúc takto rozstreku rozprášenej vody.

5. *Vonkajší bočný kryt*

„Vonkajší bočný kryt“ znamená komponent umiestnený približne vo vertikálnej rovine rovnobežnej s pozdĺžnou rovinou vozidla. Môže tvoriť časť blatníka alebo karosérie vozidla.

6. *Riadené kolesá*

„Riadené kolesá“ znamenajú kolesá uvádzané do činnosti systémom riadenia vozidla.

7. *Samoriadená náprava*

„Samoriadená náprava“ znamená nápravu otočnú okolo stredného bodu tak, že môže opisovať horizontálny oblúk. Na účely tejto smernice samoriadená náprava typu s „natáčavým riadením“ sa považuje za nápravu s riadenými kolesami.

8. *Samoriadené kolesá*

„Samoriadené kolesá“ znamenajú kolesá, ktoré nie sú ovládané systémom riadenia vozidla a ktoré sa môžu natáčať v uhle maximálne 20° vplyvom trenia o zem.

9. *Zdvíhateľná náprava*

„Zdvíhateľná náprava“ znamená nápravu vymedzenú v bode 2.15 prílohy I k smernici 97/27/ES.

▼ M210. *Nenaložené vozidlo*

„Nenaložené vozidlo“ znamená vozidlo v prevádzkovom stave vymedzené v bode 2.6 prílohy I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2007/46/ES ⁽¹⁾.

11. *Behúň*

„Behúň“ znamená časť pneumatiky vymedzenú v bode 2.8 prílohy II k smernici 92/23/EHS.

▼ B

12. Typ zariadenia zabraňujúceho rozstreku

„Typ zariadenia zabraňujúceho rozstreku“ znamená zariadenia, ktoré sa nelíšia z hľadiska nasledovných hlavných charakteristík:

- fyzikálny princíp prijatý s cieľom zníženia rozstreku (napr.: absorbovanie energie vody, separácia vzduch/voda, atď.),
- materiály,
- tvar,
- rozmery (pokiaľ môžu ovplyvňovať chovanie materiálu).

▼ M213. *Návesový ťahač*

„Návesový ťahač“ znamená ťažné vozidlo vymedzené v bode 2.1.1.2.2 prílohy I k smernici 97/27/ES.

14. *Najväčšia technicky prípustná naložená hmotnosť*

„Najväčšia technicky prípustná naložená hmotnosť“ znamená maximálnu hmotnosť vozidla vymedzenú v bode 2.6 prílohy I k smernici 97/27/ES.

15. *Typ vozidla*

„Typ vozidla“ znamená v súvislosti so zabránením rozstrekovaniu dokončené, nedokončené alebo dokončované vozidlá, ktoré sa neodlišujú v súvislosti s týmito aspektmi:

- typ zariadenia zabraňujúceho rozstreku (namontovaného na vozidlo),
- typové označenie výrobcu pre systém zabraňujúci rozstreku.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 263, 9.10.2007, s. 1.

▼B*PRÍLOHA II***POŽIADAVKY TÝKAJÚCE SA EHS TYPOVÉHO SCHVÁLENIA
KOMPONENTU PRE ZARIADENIA ZABRAŇUJÚCE ROZSTREKU****0. Všeobecné podmienky**

- 0.1. Zariadenia zabraňujúce rozstreku musia byť konštruované tak, aby pracovali správne pri normálnom používaní na mokrých vozovkách. Okrem toho, nesmú mať žiadnu štruktúrnu alebo výrobnú chybu, ktorá by znemožňovala ich správnu funkciu alebo chovanie.

1. Testy, ktoré sa majú vykonať

- 1.1. V závislosti na ich fyzikálnom pracovnom princípe sa podrobí zariadenie zabraňujúce rozstreku príslušným testom, ako je to popísané v doplnkoch 1 a 2 a musí vykázať výsledky požadované v bode 4 uvedených doplnkov.

▼M2**2. Žiadosť o typové schválenie ES komponentu**

- 2.1. Žiadosť o typové schválenie ES komponentu podľa článku 7 smernice 2007/46/ES pre typ zariadenia zabraňujúceho rozstreku predkladá výrobca.
- 2.2. Vzor informačného dokumentu je uvedený v doplnku 3.
- 2.3. Technickej službe zodpovednej za vykonávanie skúšok typového schválenia sa predkladajú:

Štyri vzorky: tri z nich pre skúšky a štvrtá na uloženie v laboratóriu na akékoľvek neskoršie overovanie. Skúšobné laboratórium si môže vyžiadať ďalšie vzorky.

2.4. Označenie

Každá vzorka musí byť čitateľne a nezmazateľne označená obchodným názvom alebo značkou a uvedením typu a musí mať dost' veľké miesto pre značku typového schválenia ES komponentu.

3. Udelenie typového schválenia ES komponentu

- 3.1. Ak sú príslušné požiadavky splnené, udolí sa typové schválenie ES podľa článku 10 smernice 2007/46/ES.
- 3.2. Vzor osvedčenia o typovom schválení ES je uvedený v doplnku 4.
- 3.3. Každému typu schváleného zariadenia zabraňujúceho rozstreku sa pridolí číslo schválenia v súlade s prílohou VII k smernici 2007/46/ES. Ten istý členský štát nesmie prideliť rovnaké číslo inému typu zariadenia zabraňujúceho rozstreku.
- 3.4. Akékoľvek zariadenie zabraňujúce rozstreku zhodné s typom schváleným podľa tejto smernice musí mať značku typového schválenia ES komponentu, ktorá musí byť na ňom pripevnená tak, aby bola nezmazateľná a ľahko čitateľná, aj keď je zariadenie namontované na vozidle.
- 3.5. V súlade s bodom 1.3 doplnku prílohy VII k smernici 2007/46/ES sa k značke typového schválenia pripojuje symbol „A“ pre zariadenia typu s absorbovaním energie alebo symbol „S“ pre zariadenia typu so separátorom vzduchu a vody.

▼ **M2***Doplnok 1***Skúšky zariadenia zabráňujúceho rozstreku typu s absorbovaním energie**1. *Princíp*

Cieľom tejto skúšky je kvantifikovať schopnosť zariadenia zadržať vodu striekanú proti nemu z radu dýz. Skúšobná súprava je určená na reprodukovanie podmienok, pokiaľ ide o objem a rýchlosť vody vrhanej smerom hore z vozovky behúňom pneumatiky, za ktorých zariadenie funguje, ak je namontované na vozidle.

2. *Vybavenie*

Opis skúšobnej súpravy je uvedený v prílohe V na obrázku 8.

3. *Skúšobné podmienky*

- 3.1. Skúšky sa musia vykonať v uzatvorenej miestnosti v prostredí bez pohybu vzduchu.
- 3.2. Teplota okolia a teplota skúšobných vzoriek musí byť 21 (\pm 3) °C.
- 3.3. Používa sa deionizovaná voda
- 3.4. Skúšobné vzorky musia byť na každú skúšku pripravené navlhčením.

4. *Postup*

- 4.1. Vzorka zariadenia, ktoré sa má skúšať, široká 500 (+ 0/- 5) mm a vysoká 750 mm, sa pripevní na vertikálnu dosku skúšobného zariadenia, pričom sa overí, či je vzorka dobre umiestnená voči okrajom zberača a či žiadna prekážka nemôže odchyliť vodu buď pred jej nárazom alebo po náraze.
- 4.2. Prietok vody sa nastaví na 0,675 (+/- 0,01) l/s a na vzorku sa nastrieka najmenej 90 l a najviac 120 l z horizontálnej vzdialenosti 500 (+/- 2) mm (obrázok 8 prílohy V).
- 4.3. Voda sa nechá kvapkať zo vzorky do zberača. Vypočíta sa percento zachytenej vody v porovnaní s množstvom striekanej vody.
- 4.4. Skúška na vzorke podľa bodov 4.2 a 4.3 sa vykoná päťkrát. Vypočíta sa priemerné percento zo série piatich skúšok.

5. *Výsledky*

- 5.1. Priemerné percento vypočítané v bode 4.4 musí byť najmenej 70 %.
- 5.2. Ak sa v rámci série piatich skúšok najvyššie a najnižšie percento zachytenej vody odchyľujú od priemerného percenta viac ako o 5 %, séria piatich skúšok sa musí zopakovať

Ak sa v rámci druhej série piatich skúšok najvyššie a najnižšie percento zachytenej vody opäť odchyľujú od priemerného percenta viac ako o 5 % a ak nižšia hodnota nespĺňa požiadavky bodu 5.1, schválenie typu sa odmietne.

- 5.3. Vykoná sa skúška, či vertikálna poloha zariadenia ovplyvňuje získané výsledky. Ak vertikálna poloha ovplyvňuje výsledky, postup uvedený v bodoch 4.1 až 4.4 sa musí opakovať v polohách, v ktorých sa dosahuje najvyššie a najnižšie percento zachytenej vody; požiadavky bodu 5.2 zostávajú v platnosti.

Za priemerné percento sa potom považuje priemer jednotlivých výsledkov. Toto priemerné percento musí byť najmenej 70 %.

▼ **M2***Doplnok 2***Skúšky zariadenia zabráňujúceho rozstreku typu so separátorom vzduch/voda**1. *Princíp*

Táto skúška je určená na stanovenie účinnosti pórovitého materiálu určeného na zadržiavanie vody striekanej tlakovým rozprašovačom vzduchu/-vody.

Zariadenie použité na skúšanie musí simulovať podmienky, ktorým by bol materiál vystavený z hľadiska objemu a rýchlosti vodnej spfšky vytváratej pneumatikami, keby bol namontovaný na vozidle.

2. *Vybavenie*

Opis skúšobnej súpravy je uvedený v prílohe V na obrázku 9.

3. *Skúšobné podmienky*

3.1. Skúšky sa musia vykonať v uzatvorenej miestnosti v prostredí bez pohybu vzduchu.

3.2. Teplota okolia a teplota skúšobných vzoriek musí byť $21 (\pm 3) ^\circ\text{C}$.

3.3. Používa sa deionizovaná voda.

3.4. Skúšobné vzorky musia byť na každú skúšku pripravené navlhčením.

4. *Postup*

4.1. Vzorka s rozmermi 305×100 mm sa pripevní vertikálne ku skúšobnej súprave, overí sa, či medzi vzorkou a hornou zakrivenou doskou nie je medzera a či je zberná nádrž v správnej polohe. Rozprašovací nádrž sa naplní $1 \pm 0,005$ l vody a umiestni sa do polohy znázornenej na obrázku.

4.2. Rozprašovač sa nastaví takto:

tlak (v rozprašovači): $5 \text{ bar} + 10 \% / - 0 \%$

prietok: $1 \text{ liter/min.} \pm 5 \text{ sekúnd}$

rozprašovanie: kruhové, s priemerom 50 ± 5 mm a vo vzdialenosti 200 ± 5 mm od vzorky, dýza s priemerom $5 \pm 0,1$ mm.

4.3. Rozprašuje sa do okamihu, kým prestane vystupovať vodná hmla, a zaznamená sa čas. Voda sa nechá 60 sekúnd odkvapkať zo vzorky do zberača a odmeria sa zachytený objem vody. Zmeria sa množstvo vody, ktoré zostalo v nádrži rozprašovača. Vypočíta sa objemové percento zachytenej vody vo vzťahu k objemu rozprašenej vody.

4.4. Skúška sa vykoná päťkrát a vypočíta sa priemerné percento zachyteného množstva. Pred každou skúškou sa skontroluje, či sú zberač, rozprašovač a odmerná nádoba suché.

5. *Výsledky*

5.1. Priemerné percento vypočítané v bode 4.4. nesmie byť menšie ako 85 %.

5.2. Ak sa v rámci série piatich skúšok najvyššie a najnižšie percento zachytenej vody líšia viac ako o 5 % od priemerného množstva, séria piatich skúšok sa musí opakovať. Ak sa aj v rámci druhej série skúšok najvyššie a najnižšie percento zachytenej vody odchyľujú od priemerného percenta viac ako o 5 % a/alebo ak nižšia hodnota nespĺňa požiadavky bodu 5.1, schválenie typu sa odmietne.

5.3. Ak vertikálna poloha zariadenia ovplyvňuje získané výsledky, postup uvedený v bodoch 4.1 a 4.4 sa musí opakovať v polohách, v ktorých sa dosahuje najvyššie a najnižšie percento zachytenej vody; požiadavky bodu 5.2 zostávajú v platnosti.

Požiadavka bodu 5.1 zostáva v platnosti na účel získania výsledkov každej skúšky.

▼M2*Doplnok 3***Informačný dokument č. ... týkajúci sa schválenia typu ES komponentu pre zariadenia zabraňujúce rozstreku (smernica 91/226/EHS)**

Nasledujúce informácie, pokiaľ prichádzajú do úvahy, sa musia dodať trojmo a musia zahŕňať obsah. Akékoľvek výkresy sa musia vo vhodnej mierke dodať vo formáte A 4 alebo musia byť poskladané na tento formát a musia byť dostatočne podrobné. Pokiaľ sa predkladajú fotografie, musia byť dostatočne podrobné.

Ak systémy, komponenty alebo samostatné technické jednotky majú elektronické riadenie, musia sa dodať informácie týkajúce sa ich výkonu.

0. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE

0.1. Značka (obchodný názov výrobcu):

0.2. Typ:

0.5. Názov a adresa výrobcu:

0.7. V prípade komponentov a samostatných technických jednotiek umiestnenie a spôsob pripevnenia schvaľovacej značky ES:

0.8. Adresa montážneho závodu(-ov):

1. OPIS ZARIADENIA

1.1. Technický opis zariadenia zabraňujúceho rozstreku, v ktorom sa uvádza jeho fyzikálny princíp funkcie a príslušná skúška, ktorej musí byť podrobené:

1.2. Použité materiály:

1.3. Jeden alebo viac výkresov dostatočne podrobných a vo vhodnej mierke, aby umožňovali identifikáciu podrobností. Na výkresoch musí byť znázornené navrhované umiestnenie značky typového schválenia ES komponentu:

Dátum

Podpis

▼ **M2***Doplnok 4*

VZOR

[maximálny formát: A 4 (210 × 297 mm)]

OSVEDČENIE O TYPOVOM SCHVÁLENÍ ESOdtlačok pečiatky orgánu typového
schválenia

Oznámenie o:

- typovom schválení ES
- rozšírení typového schválenia ES
- odmietnutí typového schválenia ES
- odobratí typového schválenia ES

typu vozidla/komponentu/samostatnej technickej jednotky ⁽¹⁾ vzhľadom na smernicu 91/226/EHS naposledy zmenenú a doplnenú smernicou Komisie 2010/19/EÚ ⁽²⁾

Číslo typového schválenia:

Dôvod rozšírenia:

ODDIEL I

- 0.1. Značka (obchodný názov výrobcu):
- 0.2. Typ:
- 0.3. Prostriedky identifikácie typu, ak sú vyznačené na vozidle/komponente/samostatnej technickej jednotke ⁽¹⁾ ⁽³⁾:
- 0.3.1. Umiestnenie tohto označenia:
- 0.4. Kategória vozidla ⁽⁴⁾:
- 0.5. Názov a adresa výrobcu:
- 0.7. V prípade komponentov a samostatných technických jednotiek umiestnenie a spôsob pripevnenia značky schválenia ES:
- 0.8. Adresa montážneho(-ych) závodu(-ov):

ODDIEL II

1. Dodatočné informácie (v prípade potreby): pozri dodatok
2. Technická služba zodpovedná za vykonanie skúšok:
3. Dátum vydania protokolu o skúške:
4. Číslo protokolu o skúške:
5. Poznámky (ak sú): pozri dodatok
6. Miesto:
7. Dátum:
8. Podpis:
9. Prípája sa súpis informačného zväzku uchovávaného schvaľovacím orgánom, ktorý sa môže na požiadanie poskytnúť.

⁽¹⁾ Nehodiace sa prečiarknite.⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 72, 20.3.2010, s. 17.⁽³⁾ Ak prostriedky identifikácie typu obsahujú znaky, ktoré nie sú relevantné pre opis typu vozidla, komponentu alebo samostatnej technickej jednotky, ktorých sa týka toto osvedčenie o typovom schválení, tieto znaky sú v dokumentácii zastúpené symbolom '?' (napr. ABC??123??).⁽⁴⁾ Vymedzená v prílohe II A k smernici 2007/46/ES.

▼ M2

Dodatok

k osvedčeniu o typovom schválení ES č. ... týkajúcemu sa typového schválenia ES komponentu pre zariadenia zabraňujúce rozstreku podľa smernice 91/226/EHS naposledy zmenenej a doplnenej smernicou 2010/19/EÚ

1. Dodatočné informácie
 - 1.1. Princíp činnosti zariadenia: s absorbovaním energie/separátor vzduch/voda ⁽¹⁾:
 - 1.2. Charakteristiky zariadenia zabraňujúceho rozstreku (stručný opis, obchodná značka alebo názov, číslo(-a)):
5. Poznámky (ak sú):

⁽¹⁾ Nehodiace sa prečiarknite.

▼ B*PRÍLOHA III***POŽIADAVKY TÝKAJÚCE SA EHS TYPOVÉHO SCHVÁLENIA TYPU VOZIDLA Z HĽADISKA MONTÁŽE SYSTÉMOV ZABRAŇUJÚCICH ROZSTREKU****▼ M2**

ROZSAH PLATNOSTI

- 0.1. Vozidlá kategórií N a O, s výnimkou terénnych vozidiel vymedzených v prílohe II k smernici 2007/46/ES, musia byť vyrábané so systémami zabraňujúcimi rozstreku a/alebo vybavené systémami zabraňujúcimi rozstreku tak, aby spĺňali požiadavky uvedené v tejto prílohe. V prípade vozidiel v usporiadaní podvozok/kabína vodiča sa tieto požiadavky môžu uplatniť len na kolesá zakryté kabínou.

V prípade vozidiel kategórie N1 a N2 s najväčšou prípustnou naloženou hmotnosťou nepresahujúcou 7,5 ton sa ako alternatíva k požiadavkám tejto smernice môžu na žiadosť výrobcu uplatniť požiadavky smernice 78/549/EHS ⁽¹⁾

- 0.2. Požiadavky tejto prílohy týkajúce sa zariadení zabraňujúcich rozstreku, ako sú vymedzené v bode 4 prílohy I, nie sú povinné pre vozidlá kategórií N, O₁ a O₂ s najväčšou prípustnou naloženou hmotnosťou nepresahujúcou 7,5 ton, vozidlá v usporiadaní podvozok/kabína, vozidlá bez karosérie alebo vozidlá, na ktorých by prítomnosť zariadení zabraňujúcich rozstreku nebola zlučiteľná s ich použitím. Ak sú však takéto zariadenia namontované na tieto vozidlá, musia spĺňať požiadavky tejto smernice.

▼ B

ŽIADOSŤ O EHS TYPOVÉ SCHVÁLENIE

- 1.1. Žiadosť o EHS typové schválenie pre typ vozidla z hľadiska montáže systému zabraňujúceho rozstreku musí predložiť výrobca vozidla alebo ním poverený zástupca.
- 1.2. Žiadosť musí byť doložená nasledovnými dokumentmi v troch vyhotoveniach a nasledovnými údajmi:
- 1.2.1. technický popis systému zabraňujúceho rozstreku a jeden alebo viac dostatočne podrobných výkresov v mierke, ktorá umožňuje identifikáciu.
- 1.3. Technickej službe vykonávajúcej schvaľovacie testy musí byť odovzdané vozidlo predstavujúce typ vozidla ktoré má byť schválené, vybavené svojim systémom zabraňujúcim rozstreku.

EHS TYPOVÉ SCHVÁLENIE

2. K osvedčeniu o EHS typovom schválení sa musí priložiť osvedčenie zhodné so vzorom uvedeným v doplnku.

VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY

3. **Nápravy**3.1. *Zdvíhatel'né nápravy*

Keď je vozidlo vybavené jednou alebo viacerými zdvíhatel'nými nápravami, musí systém zabraňujúci rozstreku kryť všetky kolesá, ak je náprava spustená a kolesá sú v styku so zemou, keď je náprava zdvihnutá.

3.2. *Samoriadené nápravy*

Ak je vozidlo vybavené samoriadenou nápravou, systém zabraňujúci rozstreku musí spĺňať požiadavky, ktoré platia pre neriadené kolesá, ak je systém namontovaný na otočnej časti. Ak nie je namontovaný na tejto časti, musí spĺňať požiadavky, ktoré platia pre riadené kolesá.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 168, 26.6.1978, s. 45.

▼ M2**4. Poloha vonkajšieho krytu**

Vzdialenosť „c“ medzi pozdĺžnou rovinou dotýkajúcou sa vonkajšieho boku pneumatiky, okrem akéhokoľvek vydutia pneumatiky blízko zeme, a vnútorným okrajom krytu nesmie presahovať 100 mm (obrázky 1a a 1b prílohy V).

▼ B**5. Stav vozidla**

Pre overenie zhodnosti s touto smernicou, musí byť vozidlo v nasledovnom stave:

- a) musí byť nenaložené a s kolesami v polohe pre jazdu priamo dopredu;
- b) v prípade návesov musia byť ložné plochy návesov horizontálne;
- c) pneumatiky musia byť nahustené na svoj normálny tlak.

6. Systémy zabraňujúce rozstreku

- 6.1. Systémy, ktoré zabraňujú rozstreku musia spĺňať podmienky uvedené v bodoch 7 alebo 9.
- 6.2. Systém zabraňujúci rozstreku pre neriadené alebo samoriadené kolesá, ktoré sú kryté podlahou karosérie alebo spodnou časťou ložnej plošiny, musia spĺňať buď ustanovenia bodu 7, alebo 9 alebo ustanovenia bodu 8.

ŠPECIFICKÉ POŽIADAVKY**7. Požiadavky týkajúce sa systémov zabraňujúcich rozstreku s absorbovaním energie pre nápravy vybavené riadenými kolesami alebo samoriadenými alebo neriadenými kolesami.****7.1. Blatníky****▼ M2****7.1.1. Blatníky musia kryť oblasť bezprostredne nad, pred a za pneumatikou alebo pneumatikami týmto spôsobom:**

- a) v prípade jednotlivej alebo viacnásobnej nápravy predný okraj (C) musí siahať dopredu k čiare O-Z, kde uhol θ (theta) je najviac 45° nad horizontálou;

Najzadnejší okraj (obrázok 2 prílohy V) musí siahať dole tak, že nie je vyššie než 100 mm nad horizontálnou čiarou, ktorá prechádza stredom kolesa;

- b) v prípade viacnásobných náprav sa uhol θ (theta) týka len prvej prednej nápravy a požiadavka týkajúca sa výšky najzadnejšieho okraja sa vzťahuje len na najzadnejšiu nápravu;
- c) blatník musí mať celkovú šírku „q“ (obrázok 1a prílohy V) aspoň takú, aby pokryla celú šírku pneumatiky „b“ alebo celú šírku dvoch pneumatík „t“ pri zdvojených kolesách, pričom sa berú do úvahy extrémne prípady jednotky pneumatika/koleso špecifikované výrobcom. Rozmery „b“ a „t“ sa merajú vo výške náboja kolesa s vylúčením akýchkoľvek označení, rebier, ochranných pásov atď. na bočných stenách pneumatiky.

▼ B**7.1.2. Predná strana zadnej časti blatníka musí byť vybavená zariadením, ktoré zabraňuje rozstreku a vyhovuje podmienkam podľa doplnku 1 k prílohe II. Tento materiál musí kryť vnútornú stranu blatníka do výšky určenej priamkou, ktorá vychádza zo stredu kolesa a tvorí s horizontálou aspoň 30° (obrázok 3).****▼ M2****7.1.3. Ak sú blatníky zhotovené z niekoľkých komponentov, v prípade namontovania nesmú obsahovať otvory, ktorými by bol možný rozstrek pri pohybe vozidla. Táto požiadavka sa považuje za splnenú, ak v prípade, keď je vozidlo zaťažené alebo nezaťažené, akýkoľvek radiálny prúd idúci smerom von zo stredu kolesa po celej šírke jazdného povrchu pneumatiky a v rámci šírky pokrytej blatníkom vždy naráža na časť systému zabraňujúceho rozstreku.**

▼B

7.2. *Vonkajšie bočné kryty*

▼M2

7.2.1. V prípade jednotlivých náprav sa nesmie spodný okraj vonkajšieho bočného krytu nachádzať mimo nasledujúcich vzdialeností a polomerov, meraných od stredu kolesa, okrem najspodnejších okrajov, ktoré môžu byť zaoblené (obrázok 2 prílohy V).

Pneumatické zavesenie:

<p>a) nápravy s riadenými kolesami alebo samoriadenými kolesami:
od predného okraja (smerom k prednej časti vozidla) (koniec C)
k zadnému okraju (smerom k zadnej časti vozidla) (koniec A)</p>	}	$R_v \leq 1,5 R$
<p>b) nápravy s neríadenými kolesami:
od predného okraja (koniec C)
k zadnému okraju (koniec A)</p>	}	$R_v \leq 1,25 R$

Mechanické zavesenie:

- a) všeobecný prípad } $R_v \leq 1,8 R$
- b) neríadené kolesá pri vozidlách s technicky prípustnou naloženou hmotnosťou vyššou ako 7,5 t, } $R_v \leq 1,5 R$

kde R je polomer pneumatiky namontovanej na vozidle a R_v je radiálna vzdialenosť spodného okraja vonkajšieho bočného krytu.

7.2.2. V prípade viacnásobných náprav sa požiadavky stanovené v bode 7.2.1 neuplatňujú medzi vertikálnymi priečnymi rovinami prechádzajúcimi cez stred prvej a poslednej nápravy, kde vonkajší bočný kryt môže byť rovný na zabezpečenie kontinuity systému zabraňujúceho rozstreku (obrázok 4 prílohy V).

7.2.3. Vzdialenosť medzi najvrchnejším a najspodnejším bodom systému zabraňujúceho rozstreku (blatník a vonkajší bočný kryt) meraná v ktoromkoľvek priereze kolmom na blatník (pozri obrázky 1b a 2 prílohy V) nesmie byť menšia ako 45 mm vo všetkých bodoch za zvislou čiarou prechádzajúcou stredom kolesa, respektíve prvého kolesa v prípade viacnásobných náprav. Pred touto čiarou sa tento rozmer môže postupne znižovať.

▼B

7.2.4. Nie sú povolené žiadne otvory vo vonkajších krytoch alebo medzi vonkajšími krytmi a inými časťami blatníkov umožňujúce rozstrek pri pohybe vozidla.

▼M2

7.2.5. Požiadavky bodov 7.2.3 a 7.2.4 sa nemusia dodržiavať lokálne, ak je bočný kryt tvorený rôznymi prvkami s relatívnym pohybom.

7.2.6. Návesové ťahače s nízkym podvozkom (vymedzené v bode 6.20 normy ISO 612 z roku 1978), najmä ťahače, ktoré majú výšku spojovacieho čapu voči zemi rovnú alebo menšiu ako 1 100 mm, môžu byť konštruované tak, že budú oslobodené od požiadaviek bodov 7.1.1.a, 7.1.3 a 7.2.4. V súvislosti s tým blatníky a bočné kryty nemusia kryť oblasť hneď nad pneumatikami zadných náprav, keď sú ťahače spojené s návesom, s cieľom zabrániť zničeniu systému zabraňujúceho rozstreku. Blatníky a bočné kryty týchto vozidiel však musia spĺňať požiadavky uvedených bodov v zónach nachádzajúcich sa viac ako 60° od kolmice prechádzajúcej stredom kolesa, pred a za týmito pneumatikami.

Tieto vozidlá musia byť preto skonštruované tak, aby pri prevádzke bez návesu spĺňali požiadavky stanovené v prvom odseku.

Na to, aby bolo možné splniť tieto požiadavky, blatníky a bočné kryty môžu napríklad obsahovať odoberateľný diel.

▼ B

7.3. *Lapače nečistôt*

▼ M2

7.3.1. Šírka lapača musí spĺňať požiadavku na rozmer „q“ v bode 7.1.1 písm. c) okrem prípadu, keď je lapač v blatníkoch; v tom prípade sa musí jeho šírka rovnať aspoň šírke behúňa pneumatiky.

Šírka časti lapačov nečistôt umiestnenej pod blatníkom musí spĺňať podmienku ustanovenú v tomto odseku s toleranciou 10 mm na každej strane.

▼ B

7.3.2. Orientácia lapača musí byť v podstate vertikálna.

▼ M2

7.3.3. Maximálna vzdialenosť od zeme k spodnému okraju lapača nesmie presahovať 200 mm (obrázok 3 prílohy V).

Táto vzdialenosť sa zvýši na 300 mm v prípade poslednej nápravy, u ktorej radiálna vzdialenosť dolného okraja vonkajších bočných krytov Rv nie je väčšia než polomer pneumatík namontovaných na kolesá tejto nápravy.

Maximálna výška od zeme k spodnému okraju lapača sa môže zvýšiť na 300 mm, ak to výrobca považuje za technicky správne vzhľadom na charakteristiky zavesenia náprav.

▼ B

7.3.4. Lapač nesmie byť viac než 300 mm od najzadnejšieho okraja pneumatiky, pri meraní vodorovne.

7.3.5. V prípade viacnásobných náprav, kde vzdialenosť „d“ medzi pneumatikami susedných náprav je menšia než 250 mm, len zadná sada kolies musí byť vybavená lapačmi. Ak je vzdialenosť „d“ medzi pneumatikami susedných náprav aspoň 250 mm ► **M2** (obrázok 4 prílohy V) ◀, musí byť za každým kolesom lapač.

7.3.6. Lapače nesmú byť ohnuté dozadu o viac než 100 mm silou 3 N na 100 mm šírky lapača, aplikovanou v bode umiestnenom 50 mm nad dolným okrajom lapača.

7.3.7. Celá predná strana časti lapača, ktorá má požadované minimálne rozmery, musí byť vybavená zariadením zabraňujúcim rozstrek, ktoré spĺňa podmienky uvedené v prílohe II doplnok 1.

7.3.8. Medzi dolným okrajom blatníka a lapačmi nesmú byť žiadne otvory, umožňujúce rozstrek.

7.3.9. Kde zariadenie zabraňujúce rozstrek spĺňa podmienky týkajúce sa lapačov (bod 7.3), nevyžaduje sa žiadny doplnkový lapač.

8. Požiadavky týkajúce sa systémov zabraňujúcich rozstrek, vybavených zariadením zabraňujúcim rozstrek a absorbujúcim energiu, pre určité nápravy, vybavené neriadenými alebo samoriadenými kolesami (pozri bod 6.2).

8.1. *Blatníky*

8.1.1. Blatníky musia kryť celú oblasť bezprostredne nad pneumatikou alebo pneumatikami. Ich predné a zadné okraje musia siahať aspoň k horizontálnej rovine dotýkajúcej sa horného okraja pneumatiky alebo pneumatík (obrázok 5). Zadný okraj však môže byť nahradený lapačom, v takom prípade lapač musí siahať k hornej časti blatníka (alebo ekvivalentnému komponentu).

8.1.2. Celá vnútorná časť blatníka musí byť vybavená zariadením zabraňujúcim rozstrek, ktoré spĺňa požiadavky prílohy II, doplnok 1.

8.2. *Vonkajšie bočné kryty*

8.2.1. V prípade jednoduchej alebo viacnásobnej nápravy, keď je vzdialenosť medzi susednými pneumatikami aspoň 250 mm, musí vonkajší bočný kryt pokrývať plochu siahajúcu od dolnej k hornej časti blatníka až k priamke, tvorenej dotyčnicu k hornému okraju pneumatiky alebo pneumatík a ležiacej medzi vertikálnou rovinou tvorenou dotyčnicu k prednej časti pneumatiky a blatníkom alebo lapačmi umiestnenými za kolesom alebo kolesami (obrázok 5b).

▼B

V prípade viacnásobných náprav musí byť vonkajší bočný kryt u každého kolesa.

- 8.2.2. Medzi vonkajším bočným krytom a vnútornou časťou blatníka byť žiadne otvory, umožňujúce rozstrek.
- 8.2.3. Keď nie sú lapače namontované za každým kolesom (pozri bod 7.3.5), musí byť vonkajší bočný kryt neprerušovaný medzi vonkajším okrajom lapača až k vertikálnej rovine, ktorá je dotyčnicou k najprednejšiemu bodu (obrázok 5a) prednej pneumatiky prvej nápravy.
- 8.2.4. Celá vnútorná plocha vonkajšieho bočného krytu, ktorého výška nesmie byť menšia než 100 mm, musí byť vybavená zariadením zabraňujúcim rozstrek a absorbujúcim energiu, spĺňajúcim požiadavky prílohy II.

8.3. *Lapače nečistôt*

Tieto lapače musia siahať k spodnej časti blatníka a spĺňať body 7.3.1 až 7.3.9.

9. **Požiadavky týkajúce sa systémov zabraňujúcich rozstrek, vybavených zariadeniami zabraňujúcimi rozstrek so separátormi vzduch/voda pre nápravy s riadenými a neriadenými kolesami.**

9.1. *Blatníky*

- 9.1.1. Blatníky musia vyhovovať požiadavkám bodu 7.1.1 písm. c).
- 9.1.2. Blatníky pre jednoduché alebo viacnásobné nápravy, kde vzdialenosť medzi pneumatikami susedných náprav presahuje 300 mm, musia tiež vyhovieť bodu 7.1.1 písm. a).
- 9.1.3. V prípade viacnásobných náprav, keď vzdialenosť medzi pneumatikami susedných náprav nepresahuje 300 mm, musia blatníky takisto zodpovedať vzoru uvedenému na obrázku 7.

9.2. *Vonkajšie bočné kryty*

- 9.2.1. Dolné okraje vonkajších bočných krytov musia byť vybavené zariadením zabraňujúcim rozstrek so separátorom vzduch/voda, ktoré vyhovuje ustanoveniam prílohy II.
- 9.2.2. V prípade jednoduchých alebo viacnásobných náprav, keď vzdialenosť medzi pneumatikami susedných náprav presahuje 300 mm, dolný okraj zariadenia zabraňujúceho rozstrek, upevneného k vonkajšiemu bočnému krytu, musí mať nasledovné maximálne miery a polomery, vychádzajúce od stredu kolesa (obrázky 6 a 7):

<p>a) nápravy s riadenými kolesami alebo samoriadenými kolesami:</p> <p style="margin-left: 40px;">od predného okraja (smerom k prednej časti vozidla) (koniec C na 30°)</p> <p style="margin-left: 40px;">k zadnému okraju (smerom k zadnej časti vozidla) (koniec A na 100 mm)</p>	}	$R_v \leq 1,05 R$
--	---	-------------------

<p>b) nápravy s neriadenými kolesami:</p> <p style="margin-left: 40px;">od predného okraja (koniec C na 20°)</p> <p style="margin-left: 40px;">k zadnému okraju (koniec A na 100 mm)</p>	}	$R_v \leq 1,00 R$
--	---	-------------------

kde R = je polomer pneumatiky namontovanej na vozidle;

R_v = radiálna vzdialenosť od najnižšieho okraja vonkajšieho bočného krytu k stredu kolesa.

- 9.2.3. V prípade viacnásobných náprav, keď vzdialenosť medzi pneumatikami susedných náprav nepresahuje 300 mm, vonkajšie bočné kryty umiestnené v priestoroch medzi nápravami musia sledovať trajektóriu špecifikovanú v bode 9.1.3 a musia siahať dole tak, aby neboli viac než 100 mm nad horizontálnou priamkou, prechádzajúcou stredmi kolies (obrázok 7).

▼B

- 9.2.4. Hĺbka vonkajšieho bočného krytu nesmie byť menšia než 45 mm vo všetkých bodoch za vertikálnou čiarou prechádzajúcou stredom kolesa. Táto hĺbka sa môže postupne znižovať pred touto čiarou.
- 9.2.5. Vo vonkajšom bočnom kryte alebo medzi vonkajšími bočnými krytmi a blatníkmi nesmú byť žiadne otvory umožňujúce rozstrek.
- 9.3. *Lapače nečistôt*
- 9.3.1. Lapače nečistôt musia:
- vyhovovať bodu 7.3 (obrázok 3); alebo
 - vyhovovať bodom 7.3.1, 7.3.2, 7.3.5, 7.3.8 a 9.3.2 (obrázok 6).
- 9.3.2. Zariadenie zabraňujúce rozstrekú vyhovujúce podmienkam prílohy II, doplnok 2, musí byť namontované k lapačom nečistôt, uvedeným v bode 9.3.1 písm. b), aspoň pozdĺž celého okraja.

▼M2

- 9.3.2.1. Dolný okraj zariadenia zabraňujúceho rozstrekú nesmie byť viac ako 200 mm od zeme.
- Maximálna výška od zeme k spodnému okraju lapača sa môže zvýšiť na 300 mm, ak to výrobca považuje za technicky správne vzhľadom na charakteristiky zavesenia náprav.

▼B

- 9.3.2.2. Zariadenie zabraňujúce rozstrekú musí byť aspoň 100 mm hlboké.
- 9.3.2.3. Okrem dolnej časti, ktorá obsahuje zariadenie zabraňujúce rozstrekú, lapač podľa bodu 9.3.1 písm. b) sa nesmie ohnúť o viac než 100 mm smerom dozadu pod účinkom sily 3 N na 100 mm šírky lapača, meranej v priesečníku lapača so zariadením zabraňujúcim rozstrekú v jeho pracovnej polohe, pričom táto sila pôsobí vo vzdialenosti 50 mm nad dolným koncom lapača nečistôt.
- 9.3.3. Lapač nečistôt nesmie byť viac než 200 mm od najzadnejšieho okraja pneumatiky, pri meraní vodorovne.

▼M2

10. **V prípade viacnásobných náprav systém zabraňujúci rozstrekú na jednej náprave, ktorá nie je najzadnejšou nápravou, nemusí pokrývať celú šírku behúňa pneumatiky, ak existuje možnosť lokálnej kolízie medzi systémom zabraňujúcim rozstrekú a konštrukciou nápravy, zavesenia alebo podvozku.**

▼ **M2***Doplnok 1***INFORMAČNÝ DOKUMENT č. ... TÝKAJÚCI SA TYPOVÉHO SCHVÁLENIA ES VOZIDLA Z HĽADISKA MONTÁŽE SYSTÉMOV ZABRAŇUJÚCICH ROZSTREKU (SMERNICA 91/226/EHS NAPOSLEDY ZMENENÁ A DOPLNENÁ SMERNICOU 2010/19/EÚ) ⁽¹⁾***(Vysvetlivky sú uvedené v prílohe I k smernici 2007/46/ES)*

Nasledujúce informácie, pokiaľ prichádzajú do úvahy, sa musia dodať trojmo a zahŕňať obsah. Akékoľvek výkresy sa musia vo vhodnej mierke dodať vo formáte A 4 alebo musia byť poskladané na tento formát a musia byť dostatočne podrobné. Pokiaľ sa predkladajú fotografie, musia byť dostatočne podrobné.

Ak systémy, komponenty alebo samostatné technické jednotky majú elektronické riadenie, musia sa dodať informácie týkajúce sa ich výkonu.

0. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE

0.1. Značka (obchodný názov výrobcu):

0.2. Typ:

0.2.1. Obchodný(-é) názov (názvy) (ak sú k dispozícii):

0.3. Prostriedky identifikácie typu, ak sú vyznačené na vozidle ^(b):

0.3.1. Umiestnenie tohto označenia:

0.4. Kategória vozidla ^(c):

0.5. Názov a adresa výrobcu:

0.8. Adresa(-y) montážneho(-ych) závodu(-ov):

1. VŠEOBECNÉ KONŠTRUKČNÉ VLASTNOSTI VOZIDLA:

1.1. Fotografie a/alebo výkresy reprezentatívneho vozidla:

1.3. Počet náprav a kolies:

1.3.1. Počet a umiestnenie náprav so zdvojenými kolesami:

1.3.2. Počet a umiestnenie riadených náprav:

2. HMOTNOSTI A ROZMERY ^(f) ^(g)

(v kg a mm) (v prípade potreby uveďte odkaz na výkres)

2.1. Rázvor(-y) (plne naložené) ^(g) ^(l):

2.6. Hmotnosť v prevádzkovom stave (najvyššia a najnižšia hodnota pre každý variant)

Hmotnosť vozidla v prevádzkovom stave s karosériou a v prípade ťažného vozidla kategórie inej než je M₁ so spojovacím zariadením, ak ho výrobca montuje, alebo hmotnosť podvozku alebo podvozku s kabinou, bez karosérie a/alebo spojovacieho zariadenia, ak výrobca karosériu a/alebo spojovacie zariadenie nemontuje (vrátane kvapalín, náradia, náhradného kolesa, ak je namontované, a vodiča, a v prípade autobusov a autokarov hmotnosť člena posádky, ak je vo vozidle sedadlo pre člena posádky) ^(h). (najvyššia a najnižšia hodnota pre každý variant):

2.6.1. Rozloženie tejto hmotnosti na nápravy a v prípade návesu alebo prívesu so stredovou nápravou zaťaženie v bode spojenia (najvyššia a najnižšia hodnota pre každý variant):

2.8. Najvyššia technicky prípustná naložená hmotnosť udávaná výrobcom ⁽ⁱ⁾ ⁽³⁾:**9. KAROSÉRIA**

9.20. Systém zabraňujúci rozstreku

9.20.0. Nachádza sa: áno/nie/neúplný ⁽¹⁾

9.20.1. Stručný opis vozidla s ohľadom na jeho systém zabraňujúci rozstreku a jeho diely:

⁽¹⁾ V prípade vozidiel kategórie N1 a kategórie N2 s najväčšou technicky prípustnou naloženou hmotnosťou nepresahujúcou 7,5 ton sa s použitím výnimky z bodu 0.1 prílohy III k tejto smernici môže použiť informačný dokument uvedený v prílohe II k smernici 78/549/EHS.

▼ **M2**

9.20.2. Podrobné výkresy systému zabraňujúceho rozstreku a jeho umiestnenie na vozidle, zobrazujúce rozmery špecifikované na obrázkoch prílohy V k smernici 91/226/EHS, s prihliadnutím na kombinácie pneumatika/koleso, ktoré najviac vyčnievajú smerom von:

9.20.3. Číslo(-a) typového schválenia zariadenia(-í) zabraňujúceho(-ich) rozstreku, ak je (sú) k dispozícii:

Dátum, zložka

▼ **M2***Doplnok 2*

VZOR

[maximálny formát: A 4 (210 × 297 mm)]

OSVEDČENIE O TYPOVOM SCHVÁLENÍ ES

Odtlačok pečiatky orgánu typového schválenia

Oznámenie o:

- typovom schválení ES ⁽¹⁾
- rozšírení typového schválenia ES ⁽¹⁾
- odmietnutí typového schválenia ES ⁽¹⁾
- odobratí typového schválenia ES ⁽¹⁾

typu vozidla/komponentu/samostatnej technickej jednotky vzhľadom na smernicu 91/226/EHS naposledy zmenenú a doplnenú smernicou 2010/19/EÚ ⁽¹⁾.

Číslo typového schválenia:

Dôvod rozšírenia:

ODDIEL I

- 0.1. Značka (obchodný názov výrobcu):
- 0.2. Typ:
- 0.3. Prostriedky identifikácie typu, ak sú vyznačené na vozidle/komponente/samostatnej technickej jednotke ⁽¹⁾ ⁽²⁾:
- 0.3.1. Umiestnenie tohto označenia:
- 0.4. Kategória vozidla ⁽²⁾ ⁽³⁾
- 0.5. Názov a adresa výrobcu:
- 0.7. V prípade komponentov a samostatných technických jednotiek umiestnenie a spôsob pripevnenia schvaľovacej značky ES:
- 0.8. Adresa(-y) montážneho(-ych) závodu(-ov):

ODDIEL II

1. Dodatočné informácie (v prípade potreby): pozri dodatok
2. Technická služba zodpovedná za vykonanie skúšok:
3. Dátum vydania protokolu o skúške:
4. Číslo protokolu o skúške:
5. Poznámky (ak sú): pozri dodatok
6. Miesto:
7. Dátum:
8. Podpis:
9. Prípája sa súpis informačného zväzku uchovávaného schvaľovacím orgánom, ktorý sa môže na požiadanie poskytnúť.

⁽¹⁾ Nehodiace sa prečiarknite.

⁽²⁾ Ak prostriedky identifikácie typu obsahujú znaky, ktoré nie sú relevantné pre opis typu vozidla, komponentu alebo samostatnej technickej jednotky, ktorých sa týka toto osvedčenie o typovom schválení, tieto znaky sú v dokumentácii zastúpené symbolom „?“ (napr. ABC??123??).

⁽³⁾ Vymedzená v prílohe II A k smernici 2007/46/ES.

▼ M2

Dodatok

**K OSVEDČENIU O TYPOVOM SCHVÁLENÍ ES č. ... TÝKAJÚCEHO
SA TYPOVÉHO SCHVÁLENIA VOZIDLA VZHLADOM NA SMERNICU
91/226/EHS NAPOSLEDY ZMENENÚ A DOPLNENÚ SMERNICOU
2010/19/EÚ**

1. Dodatočné informácie
- 1.1. Charakteristiky zariadení zabraňujúcich rozstreku (typ, stručný opis, obchodná značka alebo názov, číslo(-a) typového schválenia komponentu:
5. Poznámky (ak sú):

PRÍLOHA IV
ZHODA VÝROBY
ZASTAVENIE VÝROBY

1. Zhoda výroby

- 1.1. Akékoľvek zariadenie zabraňujúce rozstreku, vybavené značkou EHS typového schválenia komponentu, musí byť zhodné so schváleným typom. Orgán vydávajúci značku EHS typového schválenia si ponechá jednu vzorku, ktorú spolu s osvedčením o EHS typovom schválení komponentu môže použiť na zistenie, či zariadenia, ktoré sú na trhu, vybavené značkou EHS typového schválenia komponentu, spĺňajú stanovené požiadavky.
- 1.2. Typ zariadenia je definovaný vzorom a popisnými dokumentmi, uchovávanými v dobe žiadosti o EHS typové schválenie komponentu. Zariadenia, ktorých charakteristiky sú identické s charakteristikami vzorového zariadenia a ktorých iné komponenty sa nelíšia od vzorového zariadenia, s výnimkou variantov neovplyvňujúcich vlastností uvedené v tejto prílohe, môžu byť považované za zariadenia patriace k tomu istému typu.
- 1.3. Výrobca vykonáva rutinné overenie s cieľom zaručenia zhody výroby typu, ktorý bol schválený.

Na tento účel musí výrobca:

- buď mať laboratórium, ktoré je dostatočne dobre vybavené pre výkon základných testov, alebo
- mať testy zhody výroby vykonávané schváleným laboratóriom.

Výsledky testov zhody výroby musia byť k dispozícii pre inšpekciu príslušnými orgánmi aspoň jeden rok.

- 1.4. Príslušné orgány môžu tiež vykonávať náhodné kontroly.
- 1.5. Zhoda výroby s typom zariadenia, ktoré bolo schválené, musí byť overená za podmienok a v súlade s metódami stanovenými v prílohe II.

Na požiadanie orgánov, ktoré udelili typové schválenie komponentu vozidla, musí im výrobca odovzdať zariadenia typu, ktoré boli predtým typovo schválené s cieľom testov alebo pre overenie zhody výroby.
- 1.6. Zariadenia sa považujú za zhodné, ak z 10 náhodne vybraných vzoriek, 9 vzoriek spĺňa požiadavky bodu 4 prílohy II, doplnkov 1 a 2.
- 1.7. Ak nie je podmienka špecifikovaná v bode 1.6 splnená, musí sa preveriť ďalších 10 náhodne vybraných vzoriek.

Priemer zo všetkých uskutočnených meraní musí byť zhodný s podmienkami bodu 4 prílohy II, doplnok 1 a 2 a žiadne jednotlivé meranie nesmie vykazovať menej než 95 % špecifikovanej hodnoty.

2. Zastavenie výroby

Ak držiteľ EHS typového schválenia komponentu úplne ukončí výrobu, ihneď o tom informuje príslušné orgány.

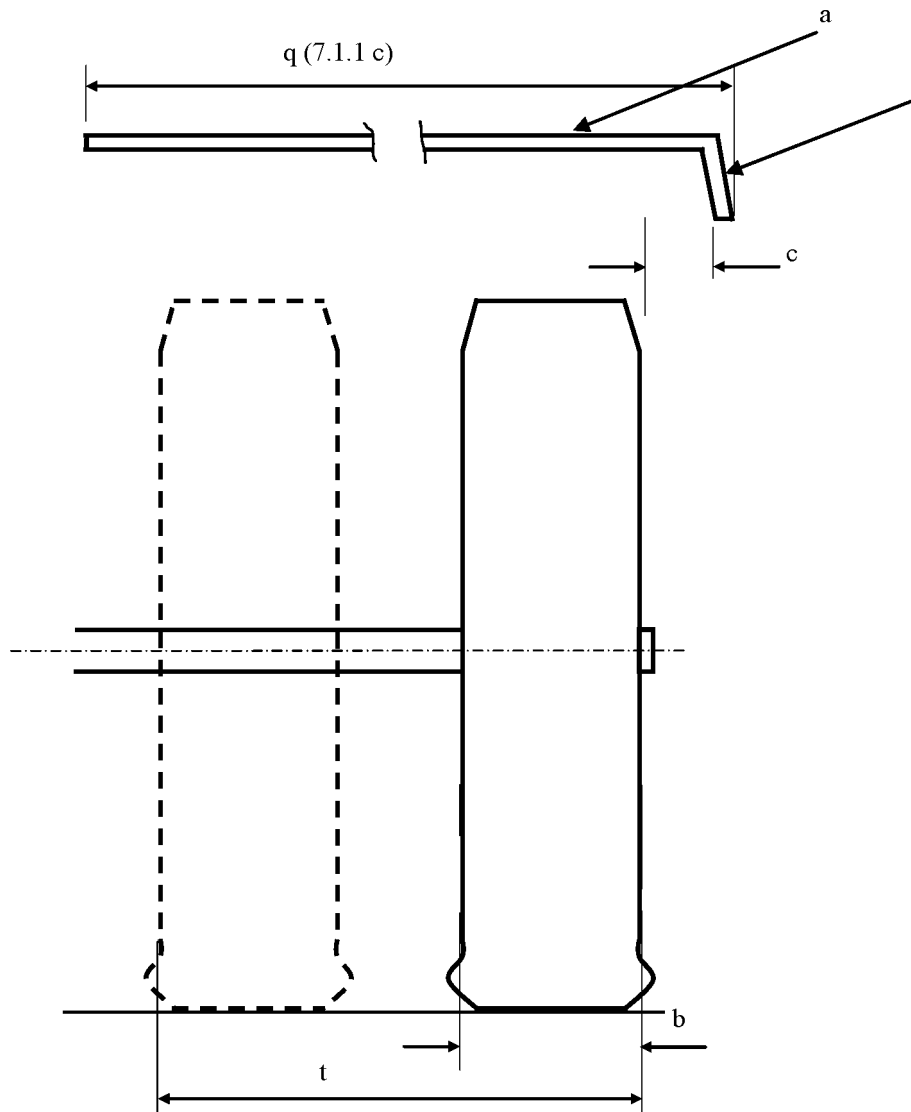
▼ M2

PRÍLOHA V

OBRÁZKY

Obrázok 1a

Šírka (q) blatníka (a) a poloha bočného krytu (j)

Poznámka: Číslo odkazujú na príslušné body v prílohe III.

Obrázok 1b

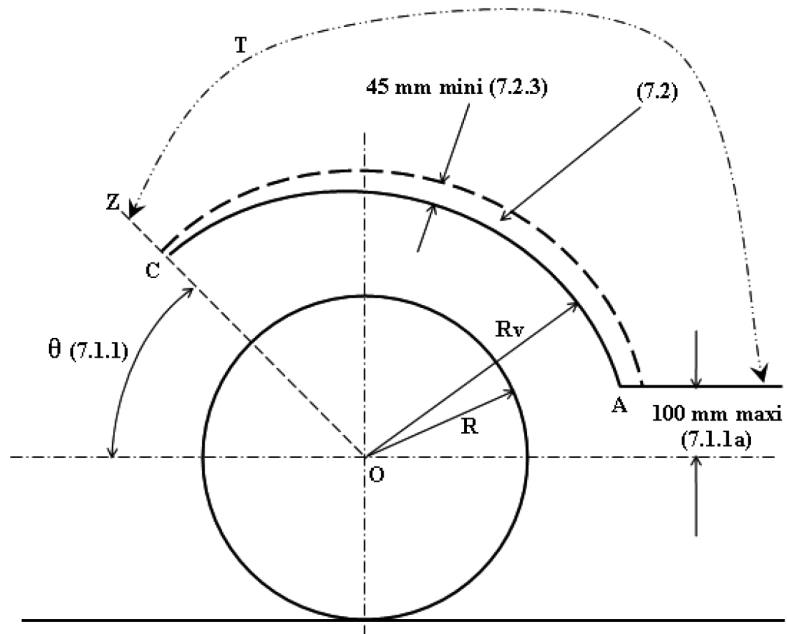
Príklad merania vonkajšieho krytu

▼ M2

Obrázok 2

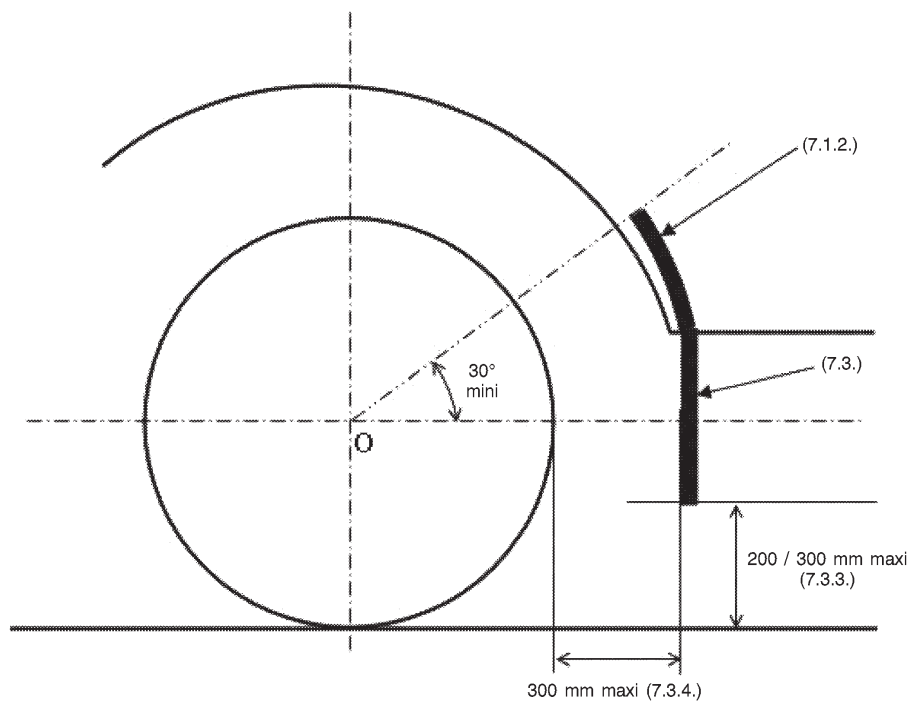
Rozmery blatníka a vonkajšieho bočného krytu

Poznámka:

1. Čísla v zátvorkách odkazujú na príslušné body v prílohe III.
2. T: rozsah blatníka.

Obrázok 3

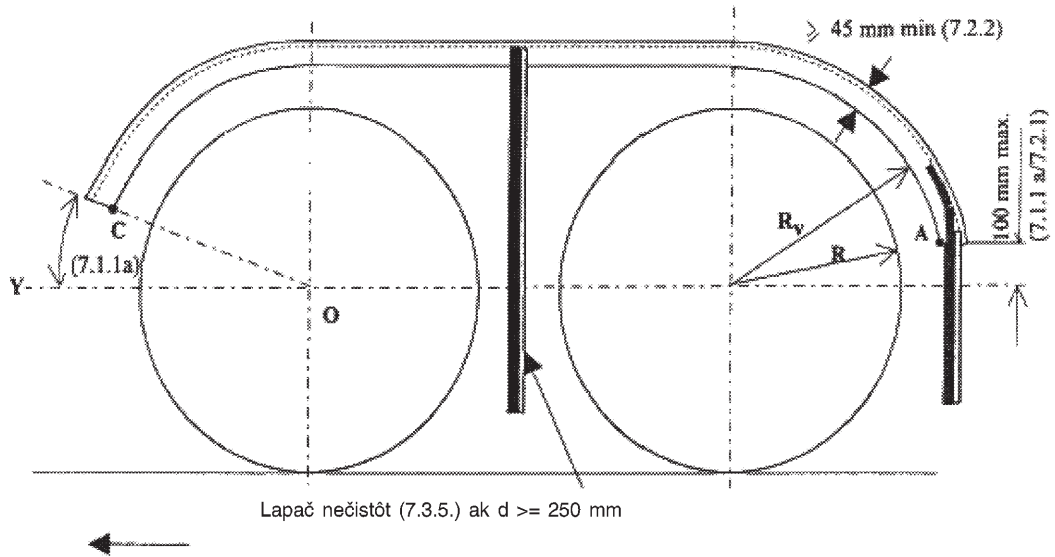
Poloha blatníka a lapača nečistôt

Poznámka: Čísla v zátvorkách odkazujú na príslušné body v prílohe III.

▼ M2

Obrázok 4

Schéma zostavy systému zabraňujúceho rozstreku (blatník, lapač nečistôt, vonkajší bočný kryt), ktorý obsahuje zariadenia zabraňujúce rozstreku (s absorbovaním energie), pre viacnásobné nápravy

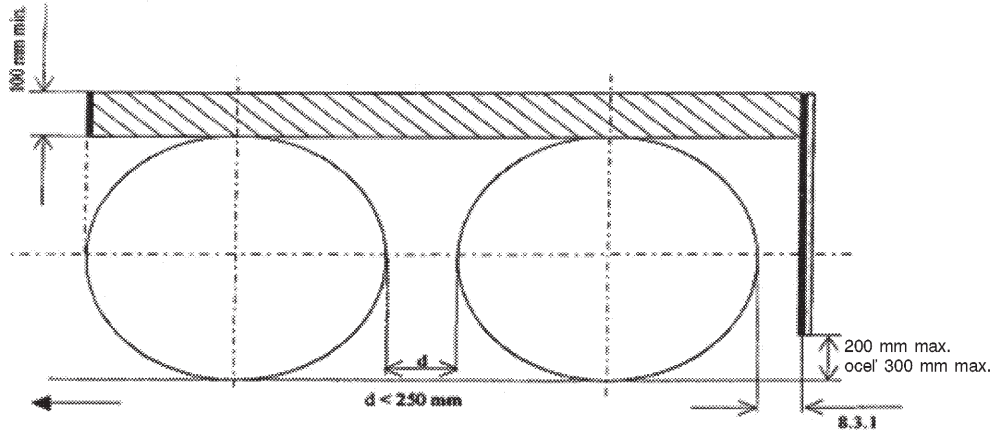

▼ M2

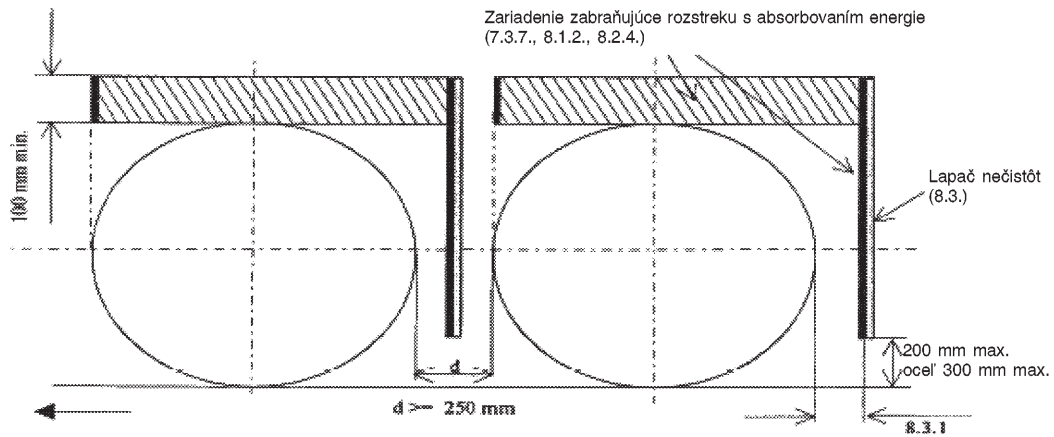
Obrázok 5

Schéma zostavy systému zabraňujúceho rozstreku, ktorý obsahuje zariadenia zabraňujúce rozstreku (s absorbovaním energie), pre nápravy s neriadenými alebo samoriadenými kolesami

(Príloha III – body 6.2 a 8)

- a) Viacnásobné nápravy, kde vzdialenosť medzi pneumatikami je menšia ako 250 mm

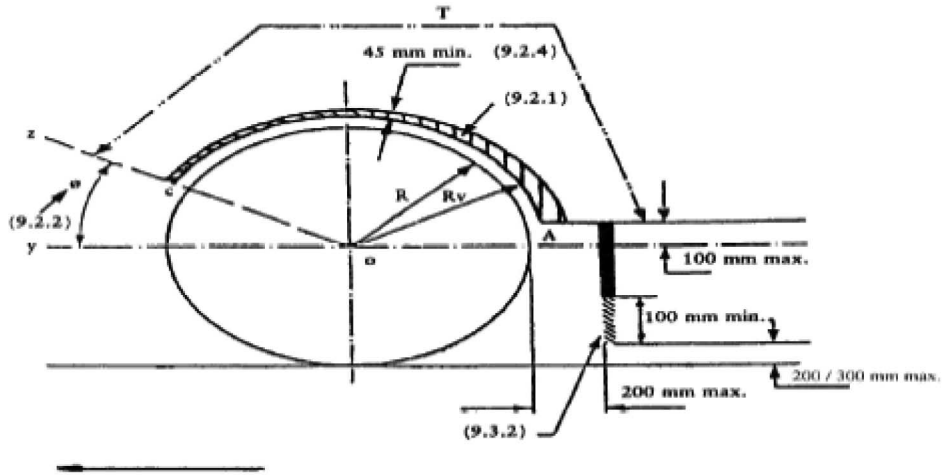

- b) Jednoduché alebo viacnásobné nápravy, kde vzdialenosť medzi pneumatikami nie je menšia ako 250 mm

▼M2

Obrázok 6

Schéma zostavy systému zabráňujúceho rozstrek, ktorý obsahuje zariadenia zabráňujúce rozstrek vybavené separátorom vzduch/voda, pre nápravy s riadenými, samoriadenými alebo neriadenými kolesami

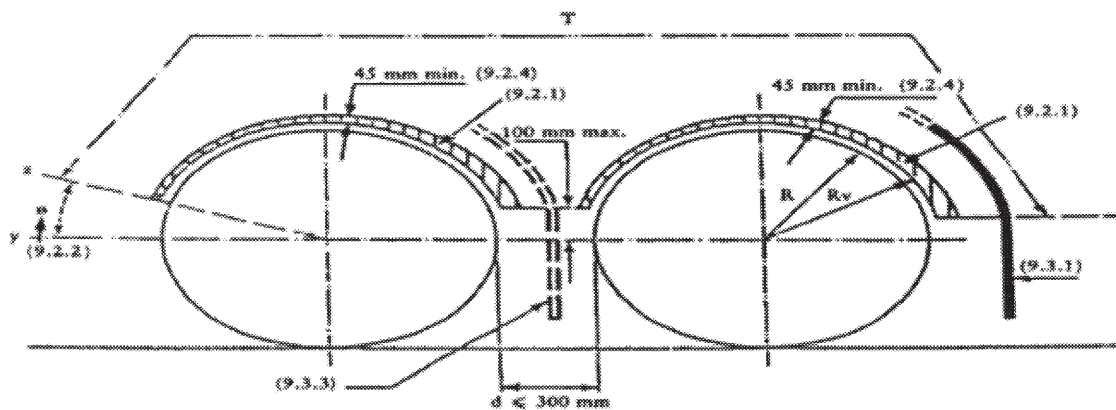

Poznámka:

1. Čísla odkazujú na príslušné body v prílohe III.
2. T: rozsah blatníka.

Obrázok 7

Schéma zostavy systému zabráňujúceho rozstrek, ktorý obsahuje zariadenia zabráňujúce rozstrek (blatník, lapač nečistôt, vonkajší bočný kryt), pre viacsobné nápravy, kde vzdialenosť medzi pneumatikami nepresahuje 300 mm

$d \geq 250$; vyžaduje sa lapač nečistôt

Poznámka:

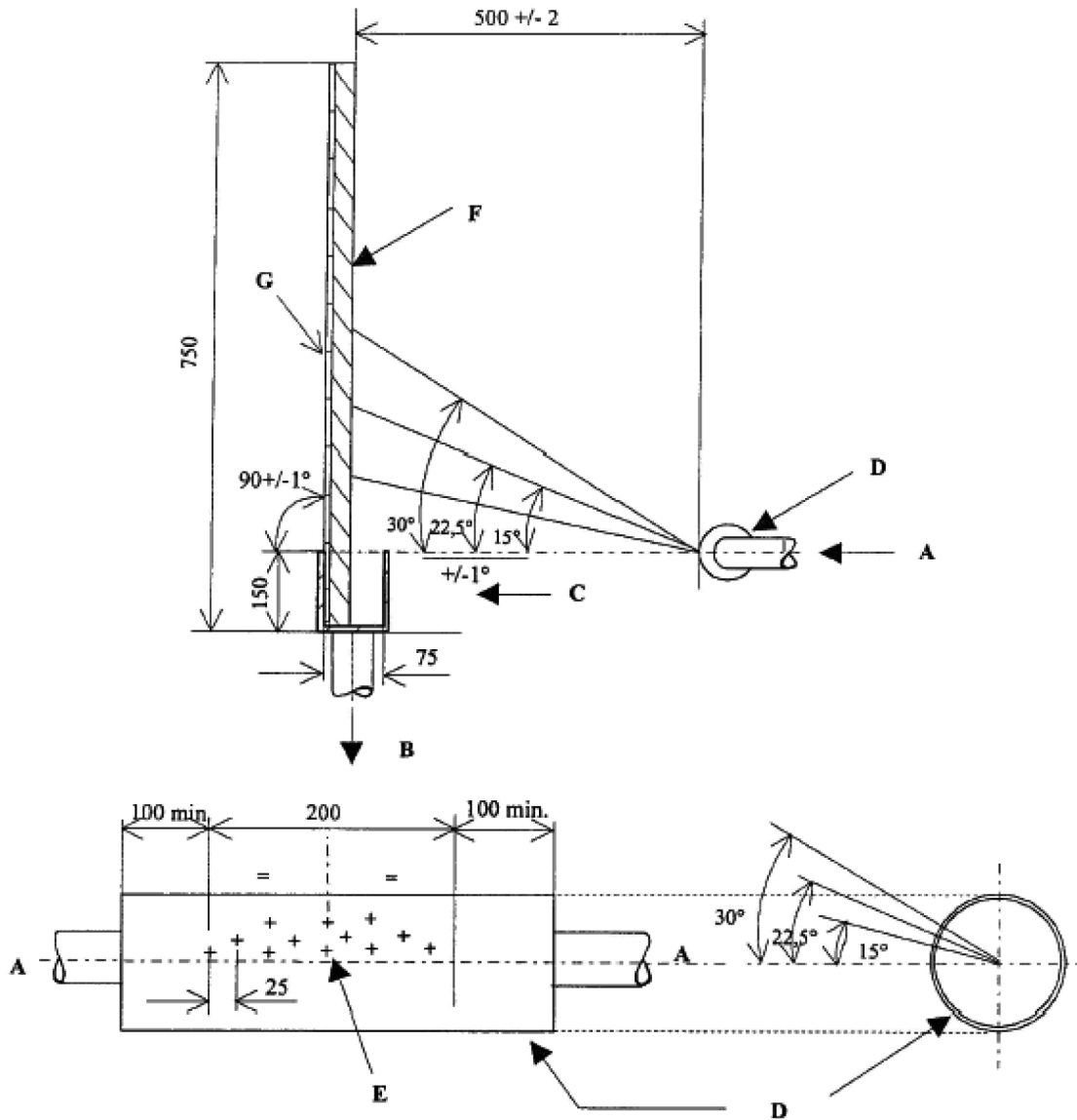
1. Čísla odkazujú na príslušné body v prílohe III.
2. T: rozsah blatníka.

▼ M2

Obrázok 8

Skúšobná súprava na zariadenia zabraňujúce rozstreku s absorbovaním energie

(príloha II doplnok 1)

Poznámka:

- A = dodávka vody z čerpadla;
 B = odtok do zbernej nádrže;
 C = zberač s vnútornými rozmermi: dĺžka 500 (+ 5/- 0) mm, šírka 75 (+ 2/- 0) mm;
 D = antikorózná rúrka s vonkajším priemerom 54 mm, hrúbkou steny 1,2 (+/- 0,12) mm, vnútornou a vonkajšou povrchovou drsnosťou Ra medzi 0,4 a 0,8 μm ;
 E = 12 valcovitých radiálne vyvrtaných otvorov so štvorcovými okrajmi bez drsnosti. Ich priemer meraný na vonkajšej a vnútornej strane rúrky je 1,68 (+ 0,010/- 0) mm;
 F = skúšobná vzorka šírky 500 (+ 0/- 5) mm;
 G = pevná plochá platňa.

Všetky lineárne rozmery sú uvedené v mm.

▼ M2

Obrázok 9

Skúšobná súprava na zariadenia zabraňujúce rozstretku so separátorom vzduch/voda

(príloha II doplnok 2)

